

Gyvenimas

Laikraštis Prienų rajono ir Birštono krašto žmonėms
Nacionalinės rajonų ir miestų laikraščių leidėjų asociacijos narys

ISSN 1648-0392

Nr. 77 (10814) * 2025 m. spalio 7 d., antradienis

Kaina – 0,97 Eur

Laba diena

Šiandien – mėnulio pilnatis. Saulė teka 7 val. 30 min., leisis 18 val. 44 min. Dienos ilgumas – 11 val. 14 min.

Vardadieniai: šiandien – Butnora, Butnoras, Butrimas, Butrimė, Dasijus, Dasius, Dasys, Daunora, Daunoras, Daunorė, Daunota, Daunotas, rytoj – Brigė, Brigita, Demetra, Demetrija, Demetrijus, Gaivenė, Gaivilas, Gaivys, ketvirtadienį – Denys, Diodoras, Diomedas, Dionizas, Kilna, Kilnė, Virbutas, Virgailas, Virgailė.

Spalio 7 – Krašto apsaugos diena. Diena už orų darbą. Kūno kultūros ir sporto diena. Spalio 9 – Pasaulinė pašto diena.

Kur lenkia Trumpas? 2 p.

Tarybos mažumos valanda: klausimų-atsakymų maratonas 2-6 p.

Namu ūkis 5 p.

Prienų „Žiburio“ gimnazijoje paminėta Europos kalbų diena 2-3 p.

Pijus Brazauskas. Laiko tėkmėje... 4-6 p.

„Gera būti drauge“ „Rudens šviesa – senjorų širdyse“ 8 p.

Gerbiami pašto darbuotojai,

Nuoširdžiai sveikiname su profesine švente – Pasauline pašto diena. Per pusantro šimto metų nuo įkūrimo paštas nuėjo ilgą ir progresyvių kelių – nuo pašto karietų iki elektroninio pašto. Tačiau technologijos nepakeis nuoširdaus, į vietos bendruomenių reikmes orientuoto pašto darbuotojų triūso. Jūs kiekvieną dieną skubate pas žmones su naujienomis, pristatote laikraščius, pensijas, siuntas ir prekes, savo apsilankymu ir bendravimu praskaidrinatė nuotaiką net ir atokiausių krašto kampelių gyventojams. Ačiū Jums už glaudų bendradarbiavimą su redakcija, tarpusavio supratimą, už tai, kad Jūsų atsakingo požiūrio į savo pareigas dėka drauge operatyviai išsprendžiame pasitaikančias problemas. Linkime Jums sveikatos, energijos, kantrybės nelengvoje kasdienybėje, net ir besikeičiančiomis sąlygomis išlikti svarbiems, reikalingiems ir nepakeičiamais.

Gražios profesinės šventės!

„Gyvenimo“ redakcija

Metų ūkis 2025

Veiverių seniūnijai šių metų konkurse atstovavo dviejų ūkių šeimininkai. Tai – Danguolė ir Vidmantas JUODSNUKIAI ir Rima PLIOLIENĖ. Abu ūkiai – specializuoti. Juodsnukių – augalininkystės, o Rimos Pliolienės – žirgininkystės.

Gyvenimo kelias parvedė į Veiverius

Danguolė ir Vidmantas Juodsnukiai savo ūkį įregistravo 2011-aisiais. Prieš tai gyvenimo kelias, kaip ir daugelį jaunų žmonių, buvo nuvedęs į užsienį. Vėliau apsisprendę grįžti į Lietuvą Juodsnukiai įsikūrė Kaune. Apie Veiverių kraštą, iš kurio kilusi Danguolė, pasak jos, tuomet minčių nebuvo. Bet, ko gero, pasiteisino posakis, kad „niekada nesakyk ne“, nes, kai Danguolės tėtis Jonas Vilčinskas, vienas iš pirmųjų po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo pradėjęs ūkininkauti Veiverių seniūnijoje, užsiminė apie netoliese su žeme parduodamą sodybą, Juodsnukiai sukluso ir netrukus apsisprendė grįžti namo. Ir nesigaili. Danguolės Juodsnukienės teigimu, Veiveriuose geriausia. Čia jie sukūrė jaukią,

Danguolė ir Vidmantas Juodsnukai tiki ūkio perspektyva ir kartu su dviem dukrelėmis džiaugiasi gyvenimu jaukiroje, išpuoselėtoje, daugybe augalų ją supančioje sodyboje.

gražią, sodybą, čia netoliese ūkininkauja ir brolis Kazimieras. Taigi Jono Vilčinsko pasodintas ūkininkavimo medis jau išaugino naujas, tvirtas šakas.

Juodsnukiai dirba 120 ha žemės. Jų laukuose auga kviečiai, rapsai, pupos ir kitos grūdinės bei ankštinės kultūros. Ūkyje taikomos modernios technologijos, skiriamas dėmesys aplinkai, praktikuojama beariminė žemdirbystė, dalyvaujama remiančiose agrarinės aplinkosaugos priemonėse, tinkamai sandėliuojamos trąšos, chemikalai, tvarkingas ir technikos kiamas.

Žirgai – Rimos Pliolienės aistra nuo vaikystės.

Žirgai traukė nuo mažens

Prieš penkerius metus Patašinės kaime įsikūrusi Rima Pliolienė sako, kad prie žirgų ją traukė nuo mažens. Tėvų ūkyje Pagirių kaime, Kauno rajone, visada buvo

(Nukelta į 7 p.)

Tik bendrystėje galima nuveikti labai daug...

– Šiandien susirinkome jau prie ketvirto Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro pastatyto atminties ženklų Stakliškių krašte, – praėjusį savaitgalį į paminklo atidengimo iškilmes Druskeliškių kaime susirinkusius žmones kreipėsi renginį vedusi Vyšniūnų bendruomenės pirmininkė Dalia Vertinskienė. Šis jautrus renginys prasidėjo šventomis Mišiomis Stakliškių parapijos bažnyčioje. Po jų visi vyko į Druskeliškių kaimą, kur kartu su vietos gyventojais, seniūnijos atstovais Stakliškių kraštui svarbų įvykį paminėjo socialinės apsaugos ir darbo ministrė Jūratė Zailskienė, Prienų rajono savivaldybės Kultūros ir turizmo skyriaus vedėjas Rimantas Šiugzdinis, Lietuvos šaulių sąjungos Kauno Vytauto Didžiojo II rinktinės šaulys Julius Proškus. (Nukelta į 3 p.)

Nuomonė

Rytas STASELIS

Kur lenkia Trumpas?

Įdomu, ką JAV prezidentas Donaldas Trumpas turėjo galvoje vos prieš pusmetį, kada Ukrainos lyderiui Volodymirui Zelenskui į akis ir už akių sakė, esą šis kare su Rusija „neturi kortų“ ir tėra galbūt tik geras komersantas, kuris atvykęs į Vakarus paprastai gauna viską, ko pageidauja?

Dabar D. Trumpas savo pasisakymais dėsto visiškai kitą požiūrį. Esą tai Putino Rusija yra „popierinis tigras“, kuris nesugebėjo baigti pradėto karo per dešimtį dienų.

Yra analitikų, kurie sako, kad net JAV prezidentui tapo akivaizdu, kad V. Putinas su savo karine mašina neturi jokių galimybių įveikti Ukrainos ir pasiekti bent minimalius prieš beveik ketverius metus pradėto agresyvaus karo tikslus (užimti dvi – Luhansko ir Donecko – sritis Ukrainoje).

Juoba visa rusų kariuomenės pavasario-vasaros karinė kampanija iš esmės baigėsi šnipštu. Ankstyvą š.m. pavasarį D. Trumpas, taip pat V. Zelenskis, ko gero, buvo pasiruošę užšaldyti šį karinį konfliktą pagal tuo metu buvusią fronto liniją, tačiau V. Putinas šią iniciatyvą arogantiškai atmetė savo ir savo parankinių lūpomis ėmęs aiškinti, kad Rusija tokią padėtį galėtų priimti, nebent jai būtų padovanotos keturios šalies Konstituciją įrašytos Ukrainai teisiškai priklausančios sritys (Luhansko, Donecko, Zaporizės ir Chersono), taip pat Vakarų teisiškai pripažintas Krymo pusiasalis. Rusijos kariuomenė ėmė drastiškai atakuoti taikius Ukrainos miestus, kuriuose žuvo dešimtys civilių, taip pat ėmė pulti keliomis kryptimis, siekdama pralaužti fronto liniją. Kai kur tai beveik pavyko, tačiau Ukrainos kariškiai tas buvusias grėsmes sugebėjo pašalinti.

Todėl, atmetus simbolinius užgrobtų teritorijų ploto skaičius, padėtis ugnies linijoje nuo pavasario liko veik nepakitusi.

Pasikeitė kai kas kita. Padėtis Rusijoje. Šios šalies elitas ėmė zirzti, esą Rusijai taip ir nepavyks pasiekti V. Putino paskelbtos „specialiosios karinės operacijos“ (taip Rusijoje ligi šiol vadinamas agresyvus karas prieš Ukrainą) tikslų, o vėlesnį rudenį šalies ekonomika ims rimtai braškėti.

Okupuoto Krymo maskvietiška administracija šią savaitę paskelbė, kad degalinėse bus galima pirkti tik 20 litrų degalų „į vienas rankas“. Tikrovėje toks apribojimas būtų suprantamas ir ne toks skausmingas, jeigu degalinėse apskritai būtų galima įsigyti benzino. Kaip ir dešimtyse kitų Rusijos regionų po to, kai nuo maždaug šios vasaros vidurio ukrainiečiai bepiločiais dronais kasdien ėmė atakuoti naftos perdėbimo įmones bei naftos produktų saugyklas.

Problema tokia gili, kad Rusijos vyriausybė neribotam laikui pratęsė draudimą eksportuoti benzina į užsienį. Tačiau šios priemonės nepakako. Dabar kalbama, kad bus mėginama benzina įsivežti iš Singapūro, Indijos bei Kinijos. Tačiau tokiu atveju Maskvai teks iš ir taip jau skylėto biudžeto subsidijuoti šviesių naftos produktų prekybą, kad nebūtų galingo kainų šuolio (šiuo metu populiariausio benzino litro kaina degalinėse siekia iki 80 euro centų).

V. Putinas, be to, prieš savaitę patyrė svarbų politinį pralaimėjimą Moldovoje, kur svarbius parlamento rinkimus laimėjo provakarietiškos politinės jėgos, nepaisant gana brutalių Maskvos pastangų paveikti rinkėjus, o po pralaimėjimo sukelti dirbtinius protestus.

Ketvirtį amžiaus Rusiją valdantis diktatorius nustojo nuolat laimėti, ką visą laiką pabrėždavo režimo propaganda. Tai – svarus akcentas. Kuris, ekspertų požiūriu, gali atsilipti ligi šiol atrodžiusius nepajudinamus V. Putino pasitikėjimo reitingus šalies viduje.

Populiariausia diskusija šiandien: ar D. Trumpas sutiks europiečiams parduoti, kad jie Ukrainai perduotų galingas amerikietiškas sparnuotąsias raketas SS-66 „Tomahawk“. Rusijos propagandos kanaluose dėl to imta tiesiog cypiti. Nors tai gali būti tik eilinė D. Trumpo spaudimo Maskvai priemonė. Ne tik todėl, kad JAV nuo raketų sukūrimo 1983-aisiais jas eksportavo tik į Jungtinę Karalystę (jų įsigyti planavo Ispanija bei Nyderlandai, tačiau susitarimai nebuvo pasiekti). Reikalas tas, kad šios raketos gali būti paleidžiamos tik iš laivų ir didelių bombonešių, ko Ukraina šiandien neturi.

„Tomahawk“ BGM-109G versija kadaise buvo skirta leisti raketas iš antžeminių konteinerių TEL, tačiau JAV ir Sovietų Sąjungai dar praėjusiam amžiuje pasirašyto susitarimo dėl mažo ir vidutinio nuotolio raketų sunaikinimo (šiandien abi šalys iš šio susitarimo yra pasitraukusios), antžeminės paleidimo sistemos buvo sunaikintos.

Prienų „Žiburio“ gimnazijoje paminėta Europos kalbų diena

Rugsėjo 26 d. Prienų „Žiburio“ gimnazijoje respublikiniu mastu pažymėta Europos kalbų diena. Jai skirtame renginyje aktyviai dalyvavo Prienų, Birštono, Marijampolės, Vilniaus, Raseinių vyresniųjų klasių moksleiviai ir pedagogai.

„Kodėl Lietuvai svarbu ugdyti jaunimo pilietiškumą ir erudiciją? Nes pilietišką jaunas žmogus atskiria faktus nuo triukšmo, balsuoja ne „iš jausmo“, o iš supratimo, kuria vertę čia, Lietuvoje, ir drąsiai veikia Europoje“ – teigia renginio sumanytoja Prienų „Žiburio“ gimnazijos ekonomikos mokytoja, metodininkė ir MEPA vyresnioji ambasadorė Laima Raudonikienė.

Ką žinome apie Europos Sąjungą?

Renginyje aktyviai dalyvavo Prienų „Žiburio“, Birštono, Marijampolės „Sūduvos“, Raseinių „Prezidento Jono Žemaičio“ ir Vilniaus r. Juodšilių „Šilo“ gimnazijos.

Pasak L. Raudonikienės, renginio tikslas – ugdyti mokinių pilietiškumą, toleranciją ir pagarbą kitoms kultūroms; motyvuoti mokytis užsienio kalbų, kas svarbu jauno žmogaus saviraiškai, profesinei karjerai, kūrybiškumui bei kritiniam mąstymui.

...Gausiai susirinkusiai mokyklų bendruomenei pranešimą apie Europos Sąjungą, jos susikūrimo istoriją, kompetencijas, dabartinius iššūkius, Europos kalbas, jų išsaugojimą bei eurą skaitė Kauno Europe Direct centro vadovė **Diana Lukoševičiūtė-Burneikienė**. „ES sprendimai daro įtaką mūsų kasdieniniam gyvenimui – nuo vieningo kroviklio mobiliesiems telefonams ir nešiojamiems kompiuteriams, europinių vandens, oro kokybės standartų, bendro pagalbų telefono 112 iki vartotojų ir keleivių teisių apsaugos, – kalbėjo pranešėja. – Daugiakalbystė – vienas pagrindinių ES principų, įtvirtinta ES pagrindinių teisių chartijoje siekiant ne tik bendrauti su piliečiais jų gimtąja kalba, bet ir

(Nukelta į 3 p.)

Kauno Europe Direct vadovė Diana Lukoševičiūtė-Burneikienė skaito pranešimą apie Europos kalbas.

Prienų „Žiburio“ gimnazijos ekonomikos mokytoja Laima Raudonikienė su savo mokiniais.

Tarybos mažumos valanda: klausimų-atsakymų maratonas

Šiomet įvykusios rajono mokyklų pertvarkos rezultatai, situacija dėl rajono mokyklų mažų skyrių išlikimo, klasių komplektų formavimo, tuštėjančių mokyklų pastatų išlaikymo kaimiškose teritorijose buvo aptarti ir po Tarybos posėdžio vykusioje Opozicijos (mažumos) valandoje. Tarybos nariai, pasinaudoję įstatymų numatyta teise, valdantiejiems uždavė ir kitus rūpimus klausimus – nuo geriamojo vandens kainos iki infrastruktūros tvarkymo.

Išsakė pastabų dėl mokykloms tekusio dvigubo iššūkio

Opozicijos lyderė **Loreta Jakinevičienė** paprašė mero **Alvydo Vaicekausko** bei vicemerės **Laimutės Jančiukienės** įvertinti, ar mokyklų tinklo pertvarka pasiteisino, su kokiomis problemomis susiduria jungtinės mokyklos, kaip ketinama panaudoti ugdymo procesui nereikalingas mokyklų patalpas.

Švietimo sritį kuruojanti vicemerė L. Jančiukienė teigė, kad, nors pradėjus mokyklų tinklo reformą, buvo ir nerimo, ir panikos, mokyklų sujungimas įvyko sklandžiai, jos dirba visu pajėgumu, mokinių pakanka, vadovai patyrę, dokumentų tvarkymo iššūkiai įveikiami. Ji pripažino, kad situacija, nutikusi Ašmintos daugiafunkciame centre, nebuvo planuota, galbūt mokytojas paprasčiausiai išvargino nuolatinis netikrumas dėl skyriaus išlikimo, todėl nuslopo ir jų užsidegimas susirinkti vaikus. Nepaisant šiandieninės situacijos, vicemerė pasidžiaugė tuo, kad šio

krašto mokiniai turėjo galimybę kuo ilgiau ugdytis šalia savo namų.

Kaip parodė opozicijos užduoti klausimai, šiuo metu per didinamąjį stiklą stebima Pakuonio mokykla, kurioje šiais mokslo metais nesusidarė pagrindinio ugdymo klasės ir teko atleisti penkis mokytojus (1,99 etato).

Meras pripažino, kad Savivaldybė mokyklą stengėsi išlaikyti iki tol, kol ji natūraliai nunyko iki jungtinių pradinių klasių su ikimokyklinio ugdymo grupėmis. Pasak A. Vaicekausko, nors išlaidų išlaidkant mokyklos pastatą bus, linktama prie nuomonės, kad nereikia skubėti jį privatizuoti, kaip tai nesėkmingai buvo padaryta Klebiškyje. Meras svarstė, kad dalyje mokyklos patalpų įsikurs muziejus ekspozicijos, į kitas – galėtų persikelti miestelio biblioteka, kitos savivaldybės įstaigos, sporto sale jis kvietė naudotis ne tik vietos bendruomenės narius, bet ir prieniečius.

Tarybos narei **Rasai Juocevičienei** rūpėjo, kodėl Suvalkijos gimnazijos Skriaudžių skyriui nebuvo palikta galimybė šiais mokslo

metais suformuoti antrąjį ketvirtos klasės komplektą. Jos manymu, šis kraštas yra perspektyvus, todėl kategoriškas politikų požiūris ateityje gali užkirsti kelią jaunų šeimų įsikūrimui Skriaudžiuose.

Vicemerė atsakė, kad mokykla yra gyvas organizmas – ateityje atsiradus daugiau vaikų, papildomi klasių komplektai vėl galės būti atidaryti. Mero pastebėjimu, Savivaldybė visuomet buvo tolerantiška Skriaudžių mokyklai, netgi finansavo mokinius, atvykusius mokytis iš gretimos savivaldybės. Tačiau, pasak jo, dirbtinai mokinių skaičius nebus didinamas, jie nebus vežiami iš Kazlų Rūdos savivaldybės.

Tačiau opozicijos atstovai vienos ketvirtos klasės komplekto uždarymą siejo su mokytojos, prieštaravusios mokyklų pertvarkai, atleidimu.

Mokyklų sujungimas sutapo su sprendimu centralizuoti buhalterijas. Tarybos narys **Algis Marcinkevičius**, turėdamas omenyje mokyklų vadovų išsakomas problemas, išsakė savo nuomonę, kad

(Nukelta į 6 p.)

„Gyvenimą“ su „Birštono versmėmis“ galima užsiprenumeruoti:

. Redakcijoje (be aptarnavimo mokesčio!)
Adresas: Kauno g. 19A, Prienai. Tel.: 0 319 60 012,
0 605 19 327. El. paštas: zina@gyvenimas.info,
info@gyvenimas.info

. Paštuose ir pas laiškanesius: Mobilųjų laiškanesį galite išsikviesti telefonu: (0 700) 55 400.

Prienų „Žiburio“ gimnazijoje paminėta Europos kalbų diena

Gyvenimą
kuriame patys

Nuo idėjos iki veiksmo

MRF
MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

(Atkelta iš 2 p.)

apsaugoti Europos kalbų įvairovę (Europoje yra apie 200 kalbų, ES turi 24 oficialiąsias kalbas) bei skatinti kalbų mokymąsi“.

Ji moksleivių komandoms vedė ir įdomų protmūšį, kuris parodė, kad jaunimas daug žino apie Europos kalbas ir eurą. Geriausias žinias pademonstravo Raseinių „Prezidento Jono Žemaičio“ gimnazijos komanda „Euro centai“, antroji vieta atiteko Prienų „Žiburio“ gimnazijos komandai „Mėlynasis žemynas“.

Europos kalbų diena

„...kai kalbos tampa ne „pamoka tvarkaraštyje“, o „tiltu“ ir pilietiška veikla, bendrus projektus ir platesnį akiratį...“

Europos kalbų diena – rugsėjo 26 d. ES minima nuo 2001 m. Šią dieną Europos valstybėse organizuojami įvairūs renginiai, siekiant skatinti kalbų mokymąsi įvairovę, ugdyti pagarbą visoms Europos, regionų ir tautinių mažumų kalboms.

„Prienų „Žiburio“ gimnazija ne pirmus metus pažymi Europos kalbų dieną, organizuoja moksleivių kultūrinę pažintį su įvairiomis Europos šalimis.

„Kalbos nėra tik taisyklės – tai tiltai ir pilietiška, bendrystė ir realios galimybės. Siekiame, kad kalbos, istorija ir ekonomika susijungtų į vieningą veiksmą, – sakė p. Laima. – Europa – mūsų namai, o taisyklės, vertybės ir laisvės nėra tik gražūs žodžiai, jos kasdien veikia mūsų galimybes mokytis, dirbti, kurti verslus ir keliauti. Vertinu atsakomybę, tradiciją ir kritinį mąstymą: žinoti istoriją, kad nedarytume tų pačių klaidų, ir naudotis šių dienų įrankiais, kad eitume pirmyn“.

Šios pilietiško pamokos skatina moksleivius domėtis bei mokytis užsienio kalbų, padeda geriau pažinti Europos kultūras. Pagrindinis siekis – sudominti moksleivius, kad jie mokytųsi ne vieną, o daugiau užsienio kalbų. Juk kalbų mokėjimas – tai

Renginio dalyvių bendra nuotrauka.

puikus Lietuvos ir Europos šalių tarpkultūrinio, ekonominio bendradarbiavimo įrankis, leidžiantis suprasti bei įvertinti mūsų Europos žemyno kultūrinį paveldą.

Dovydas Patsukonis, „Žiburio“ gimnazijos mokinių seimo ambasadorius, Europos mokymų jaunėnis ambasadorius (MEPA):

Siekiame įtraukti mokinius į praktines užduotis, aktyvų dalyvavimą sprendžiant jaunimo reikalus, problemas, plėtoti komunikacinius gebėjimus, kritinį mąstymą ir kūrybišką požiūrį į mokymąsi. Aš žadu studijuoti verslą, finansus ES, domina Olandija, Vokietija, Anglija. Sieksiu plėtoti verslą užsienyje, o naujas idėjas įgyvendinti Lietuvoje. Aktyvus dalyvavimas įvairiuose projektuose, užsienio kalbų mokymasis augina mus pilietiška, atsakingais ir dorais žmonėmis.

Ieva Bucevičiūtė, aktyvi „Žiburio“ gimnazistė, dalyvaujanti įvairiuose projektuose:

Domiuosi įvairiomis Europos kalbomis ir kultūromis. Mokausi anglų, italų, ispanų kalbų. Pagal „Erasmus+“ programą netrukus išvyksiu mokytis į Italiją.

Studijuodama Europos šalyse turiu galimybę gerinti užsienio kalbų įgūdžius. Kuo daugiau moki užsienio kalbų, tuo platesnis akiratis bei požiūris į pasaulį.

Euro įvedimo Lietuvoje 10-metis

Kauno Europe Direct vadovė, pažymėdama euro įvedimo Lietuvoje 10-metį (2025 m. sausio 1 d. sukako 10 metų, kai Lietuvoje litą pakeitė euras – ES bendroji valiuta), akcentavo, kad skirtingos valstybių euro monetos – tai galimybė išreikšti istorinei ir pilietinei tapatybei. „Jei euro banknotai visose šalyse vienodi, tai per euro monetų aversą, ypač per progines 2 eurų monetas, galime pasiųsti žinutę per visą Eurozoną apie savo šalies nacionalinius ypatumus, mūsų valstybei reikšmingus įvykius (pvz., Dainų šventė ar moneta su žodžiu „Ačiū“, skirta lietuviškos spaudos atgavimo šimtmečiui), kultūrinės tradicijas ir tai, kuo didžiuojamės (proginės monetos su UNESCO pasaulio kultūros paveldo sąraše esančiais Vilniaus senamiesčiu ar lietuviškais sutartinėmis). Džingu, kad nacionalinis šalies savitumas skleidžiasi per progines monetas,“ – moksleiviams sakė Diana Lukoševičiūtė-Burneikienė.

Kalba formuoja „tikro europiečio“ laikyseną

„...Pasak ekonomikos mokytojos, kalba augina tarpkultūrinę kompetenciją. Per ją ateina istorija, literatūra, tradicijos. Moki-

Prienų „Žiburio“ gimnazijos aktyvistai: Dovydas Patsukonis ir Ieva Bucevičiūtė.

niai supranta, kodėl skirtingos šalys mąsto skirtingai ir kaip tai veikia sprendimus Europoje. Tai stuburas kritiniam mąstymui. Ne vėliavėlė, o įgūdžiai: kalbos, medijų raštingumas, komandiniai projektai, savanorystė. „Mokiniai mato, kad Europa – ne abstrakcija, o kasdienės taisyklės ir galimybės; kalba padeda rasti reikalingą informaciją, suprasti rinkas, kultūrą ir priimti geresnius finansinius/karjeros sprendimus“.

Europos Sąjungos aktualijos, Europos kalbos, įdomus ir žaismingas protmūšis – tai prasmingai praleistos dvi pilietiško, erudicijos bei žingeidumo pamokos.

Juk kuo labiau išprusęs jaunimas, tuo turtingesnė ir mūsų Lietuva...

Veronika Pečkienė

Tik bendrystėje galima nuveikti labai daug...

(Atkelta iš 1 p.)

Atvyko ir žmonių, menančių šio krašto partizanų: **Petrutė Kavaliauskienė** iš Aukštadvario, partizano Jono Maščinsko-Klumpės krikšto dukra; taip pat gyva tų laikų liudininkė, partizano rėmėja Antano Andrulevičiaus brolio Juozo Andrulevičiaus žmona **Bronislava Andrulevičienė** su šeimos nariais.

Šia proga su savo krašto žmonėmis buvo ir renginio organizatorė, Stakliškių seniūnijos seniūnė **Nijolė Ivanovienė**, Dzūkijos – Suvalkijos saugomų teritorijų kultūrologė **Rita Balsevičiūtė**, Stakliškių ir Užuguosčio bibliotekinininkės **Danutė Potelienė** ir **Rasa Žvirblienė**, Stakliškių kultūros centro moterų vokalinis ansamblis „Svajna“ ir jo vadovė **Onutė Kamblevičienė**.

Šaulys, kraštietis **Julius Proškus** pristatė šio krašto kovotojų už Lietuvos laisvę istoriją. Būtent jis parodė iniciatyvą pastatyti atminimo ženklą partizanams Druskeliškių kaime, surinko medžiagą ir pateikė Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui, kuris pasirūpino atminimo ženklo įrengimu. Gyventojų atmintyje išli-

kusiais prisiminimais apie Druskeliškių kaimo partizanų pasidalijo Rita Balsevičiūtė.

Šiuos pasakojimus lydėjo bibliotekininkų Rasos ir Danutės skaitomi posmai ir „Svajnos“ ansamblio daina.

Stakliškių Švč. Trejybės parapijos klebonas **Laurynas Visockas** pašventino paminklą kovotojams už laisvę.

Atminimo ženkle įamžintas trijų partizanų atminimas: Dainavos apygardos Dzūkų rinktinės Geležinio vilko grupės būrio vado **Jono Maščinsko-Klumpės** (gimė 1925 m., žuvo 1947 m. Būdų miške); Klumpės būrio partizanų, brolių **Jono Ignatavičiaus-Barzdos** (1902-1947) ir **Andriaus Ignatavičiaus-Bieliūno** (1917-1947). Jame įrašyta ir Druskeliškių kaime 1945 m. gegužę žuvusio partizanų rėmėjo **Antano Andrulevičiaus** (g.1919 m.) pavardė. Jų atminimas pagerbtas tylos minutė.

Kultūros ir turizmo skyriaus vedėjas **R. Šiugždinis** rajono savivaldybės **mero Alvydo Vaicekausko** vardu įteikė padėką Bronislavai Andrulevičienei. Joje rašoma: „Dėkoju Jums už didžiulį indelį į partizanų pagerbimo ir at-

minimo ženklo, skirto Lietuvos partizanams ir jų rėmėjams, pašventinimo renginį Druskeliškių kaime. Jūsų gyvi prisiminimai apie partizaninį judėjimą, apie partizanų rėmėją Antaną Andrulevičių, kuris paaukojo savo gyvybę už Tėvynės laisvę, yra neįkainojamas liudijimas mūsų istorijai ir jaunajai kartai. Esate viena iš ypatingų gyvųjų tų laikų liudininkų, todėl Jūsų pasakojimai – tai gyvas ryšys tarp praeities ir dabarties, stiprinantis mūsų tautinę savimonę, pagarbą

kovotojų aukai bei meilę Lietuvai. Tegul Jus lydi žmonių dėkingumas ir nuoširdi padėka“.

Gerbiama Bronislava už visus atminimo ženkle įamžintus partizanus užsakė šventąsias Mišias Stakliškių bažnyčioje, visa jos šeima prisidėjo prie renginio dalyvių pavaišinimo, nupirko žvakes ir gėles prie atminimo ženklo.

Po svečių kalbų ypač jautriais prisiminimais apie partizanų kovas ir jų tragiškus likimus dalinosi partizanų artimosios Petrutė Ka-

valiauskienė ir Bronislava Andrulevičienė.

Laikas bendrystėje visiems buvo labai svarbus. Oficiali renginio dalis baigėsi visų drauge sugiedotu Lietuvos himnu.

Stakliškių seniūnijos ir visų susirinkusiųjų vardu seniūnė **Nijolė Ivanovienė** ir **Romualda Radziukynienė** pasveikino paskirtąją ministrę **J. Zailskienę** su naujomis pareigomis, linkėdamos kuo didžiausios sėkmės darbuose ir stiprybės, įteikė rožių puokštę.

Po renginio dalyviai buvo pakviesti pabendrauti partizanų rėmėjo Antano Andrulevičiaus buvusioje tėviškėje, sodyboje šalia atminimo ženklo, kur laukė Andrulevičių šeimos vaišės ir renginio rėmėjos Vyšniūnų bendruomenės ir Lino Vertinsko išvirta sriuba – ačiū jiems.

Stakliškių seniūnė N.Ivanovienė padėjo renginio organizatoriams, rėmėjams, taip pat Bronislavos Andrulevičienės šeimai už prasmingą ir šiltą renginį. Tik bendrystėje galima nuveikti labai daug...

Palma Pugačiauskaitė
Organizatorių nuotraukos

Gyvenimą kuriame patys

Nuo idėjos iki veiksmo

MRF
MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

Pijus Brazauskas. Laiko tėkmėje...

Spalio 7 d. sukanka 85 metai, kai Vilkaviznos kaime, Kalvarijos rajone, gimė buvęs Skriaudžių buities muziejaus direktorius, Kalendorių muziejaus įkūrėjas, kolekcininkas, Prienų, Marijampolės, Kalvarijos krašto šviesuolis, ekonomistas Pijus BRAZAUSKAS.

1947 m. Pijaus Brazausko tėvų šeima sovietų okupacinės valdžios buvo iškeldinta iš Vilkaviznos kaimo į Santakos kaimą (Kalvarijos r.). Pijus Brazauskas 1947–1954 m. mokėsi Nemunaičių septynmetėje mokykloje, 1954–1958 m. – Kalvarijos vidurinėje mokykloje, kur ir gavo brandos atestatą. Dar besimokydamas aštuntoje klasėje susidomėjo fotografija, o būdamas devintoje (1955 m.) klasėje, kai Lietuvos kaime dar nebuvo elektros, pasigamino detektorinį radijo imtuvą, kurio klausytis ateidavo beveik visas Santakos kaimas. 1959–1961 m. mokėsi Kauno statistikos technikume, o 1962–1970 m. Vilniaus universitete studijavo ekonomiką.

Daugiau kaip 30 metų dirbo ekonomistu. Pirmiausia Marijampolės Žemės ūkio valdyboje, vėliau išėjo tarnauti į sovietinę kariuomenę, iš jos grįžęs dirbo Marijampolės teritoriniame statybos trešte. Po trejų metų, jį panaikinus, įsidarbino viename iš Marijampolės kolūkių, o vėliau – Prienų r., Skriaudžiuose, „Dainavos“ kolūkyje vyriausiuoju ekonomistu.

Sugriuvus kolūkinei sistemai jis daug prisidėjo atgaivinant Kupriuose buvusį Buities muziejų, kuris 1988 m. buvo pervežtas į Skriaudžius. Kolūkio pirmininko A. Sinkevičiaus paprašytas jis baigė muziejaus įrengimo darbus. 1989 m. ankstyvą pavasarį muziejus Pijaus dėka jau priėmė pirmuosius lankytojus – Prienų rajono pedagogus ir mokinius, o rajoninio laikraščio „Naujasis gyvenimas“ redakcijos darbuotojai atvežė muziejų apžiūrėti tuometės Vokietijos Demokratinės Respublikos Erfurto apygardos žurnalistų delegaciją.

1988–1989 m. P. Brazauskas aktyviai prisidėjo ieškant ir atstatant okupacinės valdžios paliepusiu nugriautą Skriaudžiuose buvusį Nepriklausomybės paminklą žuvusiems savanoriams atminti. Paminklo paieškas ir iškėlimą jis įamžino savo fotografijose. Jo ir A. Sinkevičiaus iniciatyva buvo parašytas „Laiškas ateities kartoms“ ir kartu su keletu nuotraukų įbe-

tonuotas į paminklo pamatą. 1989 m. vasario 16 d. prie paminklo jau buvo iškelta Trispalvė, o galutinai užbaigus paminklo atstatymo darbus, 1989 m. gegužės 7-ąją, Motinos dieną, paminklas buvo iškilmingai pašventintas. Yra išlikę gausybė P. Brazausko darytų Nepriklausomybės paminklo atstatymo darbų, atidengimo ir pašventinimo renginio nuotraukų.

P. Brazausko rūpesčio dėka muziejus gražėjo, eksponatų gausėjo, o kartu gausėjo ir lankytojų, todėl Prienų rajono valdyba 1991 m. gegužės 14 d. potvarkiu Nr. 160 nusprendė „Skriaudžių visuomeninį muziejų pavadinti Skriaudžių buities muziejumi ir perimti savivaldybės globon“. Ta proga muziejaus kiemo viduryje buvo pasodintas 10 metų ir 1,5 m aukščio ažuoliukas, kurį savo sodyboje Skriaudžiuose, Kaštonų gatvėje, iš gilės išaugino P. Brazausko uošvė Izabelė Alenskienė. Ažuoliuko pasodinimas sutapo su Lietuvos Ne-

priklausomybės atkūrimo pirmosiomis metinėmis. Nuo 1992 m. P. Brazauskas tapo Skriaudžių buities muziejaus direktoriumi. Jo darbo metu, 2002 m. gegužės 31 d., kuomet Prienai šventė 500-ąsias įkūrimo metines, šiame muziejuje lankėsi Jo Ekselencija Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus su ponija Alma.

Kalendorių muziejaus Skriaudžiuose įkūrėjas

Daugelį metų P. Brazauskas Skriaudžiuose puoselėjo buities muziejų. Artėjant muziejaus įkūrimo 30-osioms metinėms, jam kilo mintis Skriaudžiuose surengti kalendorių parodą. Savo namuose surinko buvusius senus kalendorius, kurių, metams pasibaigus, niekada neišmesdavo, tarp jų ir 1930-aisiais išleista Šv. Antano kalendorių, kurių buvo įsigijęs žmonos tėvas, anksčiau dirbęs eiguliu. Į kalendorių paiešką įtraukė draugus, gimines, pažįstamus, vietos gyventojus, kurie taip pat nešė savo turimus kalendorius. Per keturis mėnesius pavyko surinkti apie 400 kalendorių. Kalendorių parodos atidarymo metu buvo eksponuojami kalendoriai iš aštuonių valstybių. 1997 m. birželio 15 d. Skriaudžių buities muziejaus 30-mečiui surengtoje kalendorių parodoje buvo parodyti 336 eksponatai, iš kurių net 75 – iš Pijaus ir jo žmonos Myros asmeninės kolekcijos. Būtent ši paroda ir tapo didžiausio Lietuvoje kalendorių muziejaus pradžia.

Žiniasklaidos dėka žinia apie dar neregėtą muziejų sparčiai paplito po Lietuvą. Buvo įvestas negirdėtas (jumoristinis) muziejaus lankymo mokestis – už muziejaus lankymą reikėjo mokėti... kalendoriais. Ypač pradžiugindavo kalendoriai iš egzotiškų šalių, taip pat ir su įžymių žmonių autografais. Po metų, 1998 m. gegužės 7 d. – Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną, muziejui buvo iškilmin-

► Iš buvusio kolūkio ekonomisto P. Brazausko aistros kolekcionuoti kalendorius ir pirmosios jų parodos 1997 m. išaugo unikalus Skriaudžių kalendorių muziejus, kuris beveik du dešimtmečius veikė kultūros namų palėpėje ir laiptinėje.

▲ 2023 m. į atnaujintas patalpas perkelta, inovatyviomis raiškos priemonėmis pateikta Kalendorių ekspozicija vėl atverta visuomenei. Nuotraukoje – įkurtuvėse apsilankęs muziejaus įkūrėjas Pijus Brazauskas su jo veiklos tęsėja, muziejininke Kristina Pažeriene.

gai įteiktas 1000-asis kalendorius. Jį dovanavo Kauno leidyklos „Kalendorius“ direktorius Aurelijus Naruševičius. Netrukus apie muziejų parašė ir Amerikos spauda: laikraštis „Draugas“, „Amerikos lietuvis“. Vienus seniausių kalendorių, datuojamus 1848 m., 1849 m. ir 1864 m., muziejui padovanojo kaunietė, knygnešio anūkė Nijolė Lietuvninkaitė. Muziejuje veikė „Garbės lenta“, kurioje muziejininkas skelbdavo seniausią kalendorių padovanojusio žmogaus nuotrauką. Nuo tada tarp lankytojų prasidėjo lyg ir varžybos, kas padovanos kuo senesnius kalendorius.

Į įdomų muziejų atvykdavo ekskursijos iš Lenkijos, Rusijos, Suomijos, Vokietijos, Didžiosios Britanijos, Jungtinių Amerikos Valstijų. Lankytojams buvo įdomūs ir kalendoriai, ir juose sukaupia išmintis. Anot buvusio muziejininko, viena pagyvenusių vokiečių pora buvo sužavėta, kai pagal ponios gimimo datą buvo nustatyta, kad ji gimusi antradienį ir turėtų būti gabi muzikai – moteris išties giedojo bažnyčios chore. Jos vyras, kuris gimęs sekmadienį ir, anot kalendorių, turėtų būti labai pamaldus, gyvenime tikrai dirbo bažnyčios vargonininku. Lankytojai liko nustebę.

„Skėčių“ pakėlimo akcijos Lietuvoje organizatorius

Gyvendamas ir dirbdamas Skriaudžiuose P. Brazauskas visuomet buvo pilietiškai aktyvus. Jis organizavo „Skėčių“ pakėlimo akciją Lietuvoje. Akcija buvo skirta Lietuvos įstojimui į ES 2004 m. gegužės 1-ąją. 2004 m. pradžioje Pijus Brazauskas gavo vokiečio Michael pasiūlymą 2004 m. gegužės 1-ąją organizuoti Lietuvoje skėčių pakėlimo akciją naujų valstybių priėmimo į Europos Sąjungą progą. Jis kreipėsi į LRT laidoje „Ryto garasai“ dirbusį Artūrą Matusą (kuris ne kartą lankėsi Skriaudžių mu-

zijuose), prašydamas paskelbti Lietuvos radijo klausytojams apie organizuojamą skėčių pakėlimo akciją. Tiesioginio eterio metu buvo pristatyta idėja ir viešai paskelbtas P. Brazausko telefono numeris ir elektroninio pašto adresas. Netrukus organizatorius sulaukė radijo klausytojų skambučių ir laiškų. Žmonės iš įvairių Lietuvos kampelių norėjo jungtis prie iniciatyvos. Skėčių akcijai praėjus, iš akcijos organizatorių Lietuvoje P. Brazauskas gavo laiškų apie dalyvių skaičių ir nuotraukų. Ši akcija, kurioje dalyvavo 8 495 žmonės, jis vyko 42-ose Europos valstybėse. Pirmoje vietoje pagal akcijos dalyvių skaičių buvo Ispanija – išskėlė 1796 skėčius, antra Slovėnija – 1272, trečia buvo Lietuva – išskleidusi 978 skėčius!

Gyvenimas baigus muziejininko karjerą Skriaudžiuose

2008 m. balandžio 16 d., išdirbęs muziejuje lygiai 16 metų, Pijus Brazauskas išėjo užtarnauto poilsio, pasitraukė iš muziejininko pareigų, išvyko gyventi į Kauną. Skriaudžių muziejuje paliko apie 11 000 įvairaus dydžio, daug retų, įdomių, unikalių, per 200 pavadinimų kalendorių iš 60 valstybių. Gyvendamas Kaune, savo pomėgio neatsisakė ir iki šių dienų kaupia kalendorius. Jiems paskirta erdvaus buto Kaune, kur šiuo metu gyvena, palėpė. Nuo 2008 m. gyvendamas Kaune Pijus Brazauskas vėl surinko beveik 10 000 kalendorių kolekciją (iš jų per 7 tūkst. yra maži vieno lapelio kalendoriukai iš 35 valstybių).

Už aktyvų dalyvavimą gimtosios Kalvarijos visuomeniniame gyvenime jam suteikta „Kalvarijos krašto šviesuolio nominacija“. 2019 metais atidarant Kalvarijos krašto muziejų, jo garbės svečias iš savo gausios kolekcijos muziejui

(Nukelta į 6 p.)

2024 m. Skriaudžių 360-ties metų vardo paminėjimo progą P. Brazausko iniciatyva, prisidedant krašto šviesuoliams, prie Veiverių kultūros ir laisvalaikio centro pastato Skriaudžiuose buvo pastatyta dvylika vardinių suoliukų.

Namu ūkis

Priminimai spalio...

Rudens viduriukas. Rugsėjyje dar turėjome smagių dienų, nes vasara, įsikibusi jam į parankę, mėgino kiek užsibūti, gal jautėsi skolinga šilumos ir saulės, tačiau niekur nesidėsi, teko pasitraukti ir užleisti vietą vyriškai rudens kompanijai. Orai mūsų mažoje Lietuvėlėje labai skirtingi – vienur šalnos jau pasidarbavo iš peties, kitur jų dar nė ženklo – viskas žaliuoja, vėlyvieji žiedynai džiugina sodriomis spalvomis, bet viskas, ko prireiks nuo šaltuko apsaugoti, pas gerą šeimininką visada po ranka. Verta progai pasitaikius pasmalsauti: jei voverės lizdus įsiruošia žemai, bus šalta žiema, jei medžių viršūnėse – žiema bus su dažniais atlydžiais. Ir kol vyšnių lapai nenukrito, jei net ir snigtų, nėr ko nerimauti – tikra žiema dar neateis. Turime gražaus laiko rudens darbams.

Pilnatis – 7 d., delčia – 13 d., jaunatis – 21 d., priešpilnis – 29 d.
Geriausios mėnesio dienos: 3, 4, 6, 9, 13, 18, 25, 27, 28.

• Prasčiausios mėnesio dienos: 7, 8, 12, 15, 17, 20, 21, 29, 31.

• Spalio 4 d. – Šv. Pranciškus, Pasaulinės gyvūnijos diena, 28 d.

– Šv. Simonas ir Judas, Simajudas.

Sodininkui...

Veja. Pagaliau baigsis vienas iš labiausiai varginančių darbų – mėnesio pradžioje paskutinį kartą nupjaukite veją. Jeigu rugsėjo mėnesį nespėjote, tai dar laukia rudenis jos patrešimas. Trašose turėtų būti daugiau kalio ir fosforo. Galite tręšti ir organinėmis trašomis: juodomis durpėmis, kompostu, derlingu juodžemiu ar perpuvusiu mėšlu. Užpylę 1 cm sluoksnį jį įterpkite negiliai į veją. Veja turi būti švari – ant jos krentančius lapus sugrėbkite kas kelias dienas ir išneškite. Nepalikite krūvelių – per savaitę po jomis žolė pagelsta, pradeda pūti. Seną veją galima suraizyti, smėliuoti.

Vaismedžių sodinimas. Spalį kartais jau taip ir vadiname – vaismedžių sodinimo mėnesiu. Dabar pasodinti jie spėja iki žiemos šalčių prigyti, o pavasarį greičiau išsprogsta ir geriau auga. Visus uogakrūmius taip pat geriau sodinti rudeni, kad pavasarį greičiau kultū, žydėtų ir ruošytų duoti derlių. Visuomet prisiminkite, kad agrastai ir serbentai turi būti pasodinti bent jau 5-10 cm giliau, nei augo medelyne. Obelys ir kriaušės su sėkliniais poskiepiais sodinamos tokiam gilyje, kokiam augo medelyne, o skiepytų vyšnių ir slyvų – lengvoje dirvoje kiek giliau, kad skiepijimo vieta būtų paslėpta žemėje. Sodindami į sunkią dirvą skiepijimo vietą apkaupkite, išaugo mažiau poskiepio atžalų. Po sodinimo gausiai palaistykite. Vyšnias, slyvas, kriaušes, abrikosus specialistai pataria sodinti pavasarį.

Beje, jeigu jau keletą metų sode kovojate su juodųjų serbentų miltlige, pažeistus augalus geriau išrauti, sudeginti, o kitoje vietoje pasisodinti naujų krūmelių. Bet ir šiuos profilaktiškai purškite fungicidais. Prisiminkite, kad šie augalai nemėgsta pavėsio, pertręšimo azoto trašomis. Po krūmais nepalikite ir nukritusių lapų. Beje, gal kaimynystėje yra apleistų ir sergančių krūmų, taigi liga ir vėl gali pareiti.

Rožynėlis. Drėgmės ši mėnesį paprastai rožėms pakanka. Blo-

giau, jeigu rytais ilgai laikosi rasa – padidėja juodosios dėmėligės ir kitų grybinių ligų tikimybė. Jei tik pastebėsite juodomis dėmėmis išmargintus lapus, nedelsdami nusinkinkite ir pašalinkite iš sodo. Antroje mėnesio pusėje, kai pradeda vėsti orai, pamulčiuokite neutraliomis durpėmis, lapuočių pjuvenomis ar gerai perpuvusiu kompostu, medžio drožlėmis. Mėšlas netinka, jame daug azoto. Nenaudokite nei organinių, nei mineralinių trašų.

Gyvatvorė. Spalis – palankus ir naujos gyvatvorės sodinimui. Virve iš anksto pasižymėkite jos vietą. Turėkite galvoje, kad ją prižiūrėti ir apeiti teks iš abiejų pusių. Gerai susipažinkite su augalais, kuriuos pasirinkote apsodinti – kaip sparčiai jie auga, kaip plečiasi. Jų kiekį, reikalingą sodinimui, apskaičiuokite paprastai: vidutinio dydžio krūmai ir žemi medeliai vienoje eilėje sodinami kas 50-70 cm, dideli krūmai ir medžiai – kas 0,7-1,2 m. Jeigu gyvatvorę sodinsite dviguba eile, sodinukus išdėstykite 10-20 cm rečiau.

Grėbkite lapus, kompostuokite. Anksčiausiai jie nukrinta nuo skurdžiausių, ligotų ar kenkėjų apgraužtų medžių. Ilgiausiai išsilaiko jaunų, daug genėtų arba gausiai azoto trašomis tręštų vaismedžių lapai. Palikite dalį jų krūvelėse pomedžiuose. Pradėjus stipriai šalti galėsite sudeginti juos su visais kenkėjais.

Daržininkui...

Spalio derlius. Šakniavaisiniai salierai, pastarnokai, porai, gelteklės, žieminiai ridikai dar gana intensyviai auga. Derlių nuimkite tik prieš didesnius šalčius. Salierams nepavojingi šalčiai net iki –10 °C. Jeigu šakniavaisio antžeminė dalis sušalo, palaukite, kol ji atšils, ir tik tuomet kaskite. Iki artėjančių šalčių gūželių nespėję užauginti žiediniai kopūstai tai gali padaryti inspekte ar rūsyje. Gūželės turi būti pradėjusios formuotis. Raunant kopūstus reikia stengtis, kad ant šaknų liktų kuo daugiau žemių. Augalai susodinami į dėžę ar kitą indą vertikaliai vienas šalia

(Nukelta į 7 p.)

Pašnekesiai

Duonos ir žaidimų...

Nuo pirmųjų mėnesio dienų pasipylę renginiai ir įvairiausios pramogos senjorams (kaip nemėgstu to pavadavimo...) tęsiasi dar visą mėnesį. Štai bičiulė išdundėjo net į pajūrį – ten irgi senjorų savaitė, daug paskaitų, susitikimų. Kiekviena įstaiga stengiasi nelikti nušalyje ir iš anksto šiai progai kažką suplanuoti, gal nori atiduoti tik duoklę, o gal išties daro tai su meile ir pagarba. Bet toks pabrėžtinai išskirtinumas kartais sukelia abejonių – nejaugi tikrai vyresnio amžiaus grupės žmonės turi burtis ir linksmintis tik atskirai nuo visos bendruomenės, nuo savo šeimos, vaikų ir anūkų? Tos atskirties ir taip gyvenime užtenka.

Veiklos pagal savo poreikius ir amžių šiais laikais tikrai visi, kurie netingi, galime susirasti. Gal daug didesnė nauda būtų, jei vyresniesiems reikalinga informacija pasiektų nuolat ir kiekvieną – apie teikiamas paslaugas, nuolaidas, pirmenybę ir kita. Apie tai, kur ir kada kreiptis pagalbos, kokios apskritai galime tikėtis, kokia ji mums priklauso. Pasigendu ir tokių laidų per televiziją, radiją. Vietoj tų visokių „pirmų kartų“. Ar nejuokinga, kai rodomas kaip koks eksponatas 70-metis, kuriantis, normaliai dirbantis, sportuojantis, mąstantis? Taigi tai taip normalu mūsų šiuolaikinėje visuomenėje, kur ir pensijinis amžius vis didinamas ir didinamas.

Suprantu, kai tokių pavyzdžių rodo jau 80 ar 90 perkopę senolis. Ir tą žodį senolis svarbu išmokti tarti pagarbiai, su meile.

Žaidimai gerai, jų reikia. Dar svarbiau – duona. Jos turėtų užtekti tiek, kad būtum sotus. Dažnai susimąstau, kiek mūsų valstybėje iš tikrųjų yra tokių, kurie lyg svetimi jai, nereikalingi, gyvena atskirtyje ir tik iš labdarinių organizacijų sulaukia tos sriubos lėkštės. Vėl dažniausiai tie patys senjorai aukoja per labdarinius koncertus iš savo kuklios pensijos po keletą eurų. Negi valstybė niekaip nepajėgi ir niekad nesusitvarkys, kad alkanų joje neliktų. Kaip peiliu į širdį smeigia iš-

girstos žinios apie įvairius milijoninius piktnaudžiavimus, finansines aferas ir kitus panašius dalykus. Tie milijonai tikrai padengtų ne tik striubos lėkštę skurstantiems. Ir nereikėtų ubagauti iš savo žmonių, nes aukoja dažniausiai tikrai ne patys turtingiausi. Tikrai, tokia maža ir graži šalis turėtų pasirodyti pasauliui ir savo gražiais žmonėmis, savo tradicijomis, kur gerbiamas kiekvienas, ir jaunas, ir senas. Kur visiems gera gyventi, kur apstu ir duonos, ir žaidimų. Ir ne vien jų – kur tikrosios vertybės yra aukščiau visko.

Jūsų Augustina

Nežinoti – keblu, klausti – ne gėda

Skaitytojams atsako VDU Botanikos sodo Medelyno vadovas, vyriausiasis specialistas Saulius GALVANAUSKAS.

„Ar yra kokių naujienų, kaip kovoti su buksmedžius šiemet užpuolusia bėda – buksmedine kandimi, – klausia mūsų skaitytoja Aldona P. „Ir kokių priemonių dar galima imtis dabar, artėjant žiemai?“

Kova su vėjo malūnais

Pirmiausia, tai tikrai nėra tik šių metų problema. Buksmedinė kandis į Lietuvą atkeliavo iš Lenkijos pusės ir pamažu plinta į Šiaurę. Ši kandis yra tropinis drugys, o šiltėjančios žiemos – geros sąlygos sparčiau veistis, išlikti. Sodininkai mėgėjai deda daug pastangų, kovodami su šiuo kenkėju. Tie, kurie yra per daugelį metų suformavę gražias gyvatvoves ar šių krūmelių figūrinius želdinius, iš paskutiniųjų stengiasi juos išsaugoti – visą vasarą kas dvi savaites purškė chemikalais. Tačiau ne visiems mėgėjams yra priimanamos stipresnio poveikio priemonės, jos par-

duodamos tik turintiems leidimus dirbti su stipresniais insekticidais. Tačiau ir silpnesni, juos nuolat sistemingai vartojant ir dar pridėdant kenkėjo naikinimą mechaniniu būdu, šiek tiek pristabdyti procesą pavyksta. Sodininkai vasarą naudoja ir stiprią vandens srovę, ir renka kenkėjus rankomis. Stengiasi paretinti, pagėdinti.

Dabar kandies lėliukės jau susisukusios į kokonus, ir jokie purškimai nebepadės. Belieka rinkti kokonus rankomis, juos sunaikinti, deginti. Tik vargu, ar pavyktų visus juos išrinkti. Pavasarį išsiritę vikšrai vėl puls graužti krūmelius, o kandys nuskris ir į kaimynų sodus, ir dar toliau. Tai panašu į kovą su vėjo malūnais. Gal vertėtų rimtai pagalvoti ir, jeigu neturite galimybių daug laiko skirti kovai su šia problema, atsisakyti šio augalo, kad ir kaip būtų gaila. Pagalvokite, gal vietoj jo pavasarį pasisodinti ką nors kita?

Skanaus!

Sotu, šilta, skanu ir nebrangu

Atvėso orai, ir iškart norime šilto, sotesnio maisto. Stenkimės gaminti jo kiek galima daugiau iš šviežių daržovių ir kuo įvairesnio. Negrūskime visko tik į stiklainius žiemai – lepinkimės šviežuma.

Porų sriuba su sūrio kukuliais

Reikės: 600 g porų, 2 šaukštų aliejaus, 150 g išgliaudytų žirnelių, 1 l karšto daržovių sultinio. Po žiupsnelį tarkuoto muskato riešuto, druskos, baltųjų pipirų.

Kukuliams: 50 g margarino, 1 kiaušinio, 50 g manų kruopų, 40 g

šviežiai tarkuoto Ementelio sūrio, ant peilio galo tarkuotos citrinos žievelės, druskos, baltųjų pipirų.

Apibarstymui: 2 šaukštai smulkintų laiškinų česnakų.

Nupjaustykite tamsžalias, kietas porų lapų viršūnes ir šakneles. Perpjaukite išilgai, gerai nuplaukite, gražiai susmulpinkite griežinukais. Aliejų įkaitinkite didelia-

me puode, pakepinkite jame porus, suberkite žirnelius ir viską užpilkite daržovių sultiniu. Virkite uždenge apie 20 minučių.

Tuo metu išsukite margarino su kiaušiniu, kol ims putoti. Po truputį įmaišykite manų kruopas, tarkuotą sūrį, citrinos žievelę, suberkite druską, pipirus. Paruoštą tešlą palaikykite 20 min. Į kitą puodą įpilkite truputį vandens, pasūdykite ir užvirinkite. Tešlą kabinkite

(Nukelta į 7 p.)

Pijus Brazauskas. Laiko tėkmėje...

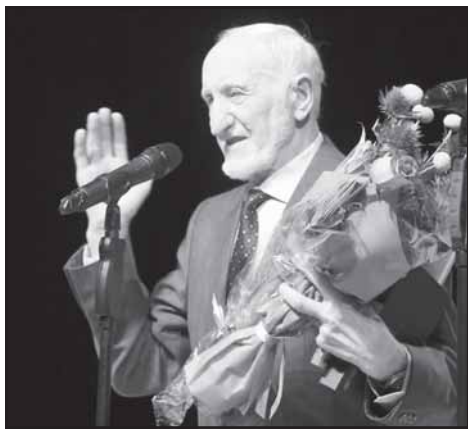
(Atkelta iš 4 p.)

padovanojo tūkstantį kalendorių.

Šiuo metu jo kolekcijoje seniausias yra 1907 m. Vilniaus kalendorius. O vertingiausias Pijus Brazauskas įvardina 1997 m. kelininko iš Prienų dovanotą, ant plono šilkinio audinio atspausatą Baltijos kelio kalendorių. Šių kalendorių buvo išleista vos 30 vienetų (Kauno kelių projektavimo institute). Kalendoriaus istoriją vyrui papasakojo viena iš Skriaudžių kalendorių muziejaus lankytojų, atvykusių su grupe iš Kauno, kuri jį ir sukūrė, kalendoriaus kūrimo metu moteris dirbo tuometiniame Kelių projektavimo institute. Pasak jos, institute Atgimimo metu buvo susidariusi grupė projektuotojų, kurie drauge pagamino šį šilkinį kalendorių, ir, nors išleido 30 Baltijos keliui skirtų kalendorių, bet išplatino tik 10. Antras iš 10-ties išplatintų kalendorių taip pat pateko į P. Brazausko rankas, jį padovanojo vilnietis Kęstutis Skerys, dirbęs Vilniaus technikos universiteto Kelių katedroje. Tad šiuo metu vieną egzempliorių turi Skriaudžių buties muziejaus Kalendorių ekspozicija, o kitą saugo Pijus Brazauskas savo asmeninėje kolekcijoje.

Įdomūs faktai iš kalendorių istorijos...

P. Brazauskas valandų valandas gali kalbėti apie tai, ką yra perskaitęs kalendoriuose. O juose yra daug vertingos ir įdomios informacijos. Turbūt nedaugelis iš mūsų žinome, jog pirmą lietuviškąjį kalendorių sukūrė Laurynas Ivinskis, o senovės Romos laikais metai buvo dalijami į 10 mėnesių ir turėjo 304 dienas. Naujieji metai prasidėdavo kovą ir baigdavosi gruodžio mėnesiu. Mūsų naudojamo kalendoriaus ištakos – senovės Egipto kalendorius, kuris sudarytas maždaug IV tūkstantmetyje prieš Kristų – tada buvo nustatyta 365 parų trukmė. Romos imperatorius Julijus Cezaris 46 m. pr. Kr. įteisino Aleksandrijos astronomo Sozigeno perdirtą Egipto kalendorių, kuriame metai turėjo 365,25 paros. Tada ir buvo apskaičiuota, kad pirmoji Velykų diena turi būti pirmąjį sekmadienį po pavasario pilnaties

2025 m. „Gyvenimo“ laikraščio šventėje, kur P. Brazauskui buvo įteikta padėka už Skriaudžių kraštą puošiančias iniciatyvas.

(kovo 21 dienos). Nuo 1915 m. Lietuva gyvena pagal Grigaliaus kalendorių.

Unikalūs kalendoriaus kūrejas

Daugybę metų būdamas kalendorių apsuptyje, pristatinėdamas juos atvykstantiems ekskursijoms, pervertęs tūkstančius kalendorių, Pijus Brazauskas pastebėjo, kad kalendoriai periodiškai kartojasi. Tad norėdamas sudaryti kompaktišką kalendorių, tinkamą ilgesniams laikui, o ne vieneriems metams, pradėjo ieškoti „rakto“, padedančio nustatyti dėsningumą. Ilgos paieškos davė rezultatą, atsakymas buvo rastas. Pijus Brazauskas sukūrė universalų kalendorių, kuris yra tinkamas naudoti net 500 metų (nuo 1700 iki 2200). Šis žinynas labiau tinkamas istorikams, genealoginiams medžių sudarinėjtojams ar šiaip žingeidiams žmonėms. Jame trumpai pateikiamos žinios apie Žemę, Galaktiką, klimata, laiko vertę, galima rasti įvairių istorinių faktų, spėjimų apie Vandens eros pradžią ir net pasaulio pabaigą. Leidinys iliustruotas fotografijomis, kurios primena pačius geriausius Skriaudžių kalendorių muziejaus, įkurto 1997 m., laikus, kuomet jį lankė įvairios delegacijos, vestuvinininkai, užsienio svečiai, pavieniai keliautojai. Tarp garbingų lankytojų – Jo Ekselencija Prezidentas Valdas Adamkus, Vilkiškiškio vyskupas Rimantas Norvila, rašytojai V. Bubnys,

J. Marcinkevičius ir kt. Leidinio pagrindas – unikalūs 500 metų kalendorius su 15 lentelių, kuriomis naudojantis paprasta surasti norimą atsakymą. Kalendoriaus esmė tame, kokią savaitės dieną prasideda Naujieji metai. Jeigu žinote savo protėvių, tėvų ar giminaičių gimimo datas, galite surasti, kuriomis savaitės dienomis jie gimė, kokie jų Zodiako ženklai. Kalendorius atskleis, kokiomis savaitės dienomis vyko ir mūsų istorijai svarbūs įvykiai. Anot Pijaus Brazausko, jis nėra girdėjęs apie tokius kalendorius pasaulyje.

Atsižvelgdamas į pastabas, 500 metų kalendorių patobulino ir sukūrė „Unikalų žinyną su 400 metų kalendoriumi 1800–2200“, kuriame yra žinių iš kalendorių istorijos, apie Zodiako ženklus, daug žinių apie 1918 m. ir 1990 m. Nepriklausomybės aktų signatarus, Velykų datas visam XXI amžiui, pasaulio valstybes, jų valiutas, vestuvių jubiliejus, graikų abėcėlė, svarbiausius pasaulio politinius įvykius ir daug kitų įdomybių. Jis labai praverčia mėgstantiems spręsti kryžiažodžius. Beje, šiems 2025 m., tinka 1997 m., 2014 m. buvę kalendoriai, tas pats tiks 2070 m. ir 2200 m.

Pijus Brazauskas – šiandien

Pijus Brazauskas net ir dabar, būdamas garbaus amžiaus, išlieka aktyvus ir visuomeniškas. Laisvalaikiu ne tik renka, bet ir pats gamina kalendorius, mėgsta fotografuoti, meistrauti baldus, keliauti ne tik po Lietuvą. Jau ne kartą aplankė sūnaus šeimą, anūkus už Atlanto.

Dar viena Pijaus Brazausko idėja buvo įgyvendinta Skriaudžiuose 2024 m. vasarą, švenčiant Skriaudžių 360 metų sukaktį. Jo iniciatyva prie Skriaudžių laisvalaikio salės buvo pastatyta 13 suolelių šiame kaime ir krašte gyvenusių bei dirbusių iškilų asmenybių įamžinimui. Kiekvienas suolelis – vardinis, skirtas šio kaimo, krašto istoriją ir kultūrinį gyvenimą kūrusiam garbiam žmogui.

Laisvalaikiu Pijus Brazauskas kasdien įveikia bent 10 tūkstančių žingsnių ribą, kuri, anot jo, yra energijos šaltinis. Nors gyvena vienas, kolekcininkas palaiko idealią tvarką

ne tik savo namuose, garaže, kur savo tvarkingą vietą turi kiekvienas varžtelis, uogienės stiklainis, bet ir palėpėje, kur vyras laiko jam mielą kalendorių kolekciją.

2025 m. Pijui Brazauskui buvo skirta laikraščio „Gyvenimas“ padėka už Krašto mecenatų sutelkimą ir vardinių suoliukų idėjos įgyvendinimą.

Sukaupus eksponatus kolekcininkas mielai rodo kalendoriais besidomintiems žmonėms, jo namuose ne kartą lankėsi įvairių spaudos leidinių žurnalistai, buvo filmuojamas ne vienas televizijos reportažas, skirtas pristatyti įdomius laisvalaikio pomėgius, TV laida „Mano Pasas meluoja“ ir kt. P. Brazauskas dažnai rengia kalendorių parodas įvairiuose Lietuvos miestuose, miesteliuose, yra kviečiamas į mokyklas, muziejus, bibliotekas. Dalį savo sukauptų kalendorių jis neseniai eksponavo Birštono sakraliniame muziejuje, Marijampolės Petro Kriaučiūno viešojoje bibliotekoje.

Pijus Brazauskas gyvena aktyvų, veiklų pilną gyvenimą, turi ką prisiminti, turi ką papasakoti ir ką parodyti. Na, o mes galime tik dėjuotis, kad Prienų kraštas, Skriaudžiai ir turi šią iškilų asmenybę, kurios dėka mes turime tai, ką turime. Tai žmogus, kuris ir anksčiau, ir dabar rūpinasi Skriaudžiais, aktyviai dalyvauja kultūriname gyvenime ir nuolat jungiasi prie įvairių idėjų įgyvendinimo, pats jas inicijuoja. Tad linkime Pijui Brazauskui stiprios sveikatos, neišblėstančios energijos ir dar ne vienos įgyvendintos iniciatyvos.

Kristina Pažerienė

Prienų krašto muziejaus padalinio Skriaudžių buties muziejaus muziejininkė

Informacijos šaltiniai:

Pijus Brazauskas informacija
<https://pijauskalendoriai.lt/unikalus-zinynas-400-metu-kalendorius/>
<https://www.gyvenimas.eu/2018/11/23/su-unikalium-500-metu-kalendoriumi-pretenduojai-lietuvos-rekorda/>
<https://diena.lt/naujienos/kaunas/miesto-pulsas/baltijos-kelias-ant-silko-927455>
<https://www.facebook.com/kalvarijoskrastomuziejus/posts/kalvarijos-kra-c5%A1to-s-c5%ABnus-pijus-brazauskas-ir-skriaud-c5%BEiai-pijaus-brazauskas-gim-c4%99s-1-117642848781605/>
<https://diena.lt/naujienos/lietuva/salies-pulsas/apie-istojima-i-es-primena-ir-skeciu-akcija-1171277>
<https://pijauskalendoriai.lt/apie-mane/>
<https://www.suvalkietis.lt/2025/07/03/pomegis-kalendoriai/>
<https://www.facebook.com/kalvarijoskrastomuziejus/posts/dal-c4%AF-pijaus-brazausko-kalendori-c5%B3-kolekcijos-galite-pamatyti-m-c5%ABs-c5%B3-muziejuje/376342067069270/>
 Algis Vaškevičius „Draugas“, 2011 m. gegužės 17 d.
 Algis Vaškevičius „Draugas“, 2025 m. birželio 25 d.

Tarybos mažumos valanda: klausimų-atsakymų maratonas

(Atkelta iš 4 p.)

vienu metu vykdyti abi reformas buvo klaida. Opozicijos atstovai teigė girdėję atsiliepiamą, kad kai kurios funkcijos, už kurias buvo atsakingi buhalteriai, buvo perduotos vykdyti kitiems mokyklų darbuotojams, negaunant už tai atlygio. Mero teigimu, įstaigų viduje perskirstytos tik tos užduotys, kurios buvo nepagrįstai priskirtos buhalteriams. Jis įsitikinęs, kad mokyklų vadovai turi kontroliuoti situaciją mokyklose, matyti kai kurias sąskaitas, jas vizuoti.

A. Vaicekauskas pripažino: įtampas dėl buhalterijų centralizavimo buvo, tačiau šiuo metu ji slūgsta, o centralizuotos apskaitos įdiegimas buvo reikalingas ne tik dėl ekonominio efekto, bet ir dėl apskaitos suvienodinimo, greitesnio bei tikslesnio duomenų pateikimo.

Opozicijos akiratyje – ir sklandymo čempionatas, ir „Žiburio“ kalnelis...

Mažumos valandoje buvo paliesti ir kiti klausimai. A. Marcinkevičius teiravosi, ką Savivaldybė nuveikė ar ketina nuveikti, kad

centralizuotai tiekiamo geriamojo vandens kaina, viena aukščiausių Lietuvoje, mažėtų. Anot mero, Savivaldybės prioritetas skatinti, kad kuo daugiau rajono gyventojų prisijungtų prie centralizuotų tinklų, jų plėtrai ketinama įsisavinti ES lėšas, taipogi surastas papildomas finansavimo šaltinis, sumažinsiantis Savivaldybės prisidėjimą lėšomis. Tačiau dėl to vandens kaina nesumažės, nes vartotojų aptarnavimas kaimuose yra brangesnis. Visgi, pasak mero, reikia suprasti ir mažesnių miestelių gyventojus, kurie nori gyventi civilizuotai, naudoti geros kokybės vandenį.

Tarybos narys Jovydas Juocevičius domėjosi, ar Savivaldybė suteiks garantinį raštą dėl Sklandymo čempionato 2028–2029 metais organizavimo Pociūnų aerodrome. Meras atsakė, kad kol kas raštiško prašymo Savivaldybė iš potencialių organizatorių nėra gavusi. Jis neslėpė turintis baimių dėl tvyrančios įtampas tarp klubų ir apmirusios sklandymo veiklos aerodrome. Jo įsitikinimu, surengti sklandymo čempionatą – didelė atsakomybė, tam reikia ir išteklių, ir bendro darbo, ir noro, kad Prienų vardas nuskambėtų gerąja prasme.

Rasa Juocevičienė pasidalino

pastebėjimais dėl poreikio sutvarkyti „Žiburio“ kalnelį, kurio nepuošia betoniniai statiniai, o vaizdą į Nemuną užstoja gretimame sklype iškilęs privatus namas.

Meras atsakė, kad ši erdvė bus tvarkoma kompleksiskai kartu su pėsčiųjų-dviračių taku, kuris bus tiesiamas panemune. Jis atkreipė dėmesį ir į tai, kad ateis eilė priimti sprendimą ir dėl kitoje Kęstučio gatvės pusėje esančių šios miesto dalies nepuošiančių apleistų privačių pastatų.

Tarybos narių prašymu, meras suteikė informacijos apie Nemuno krantinės sutvarkymo (pėsčiųjų-dviračių tako) Prienuose projektą. Jis pabrėžė, jog projektas bus sudėtingas ir brangus, darbų vertę padidins planuojamas įrengti stacionarus praėjimas po tiltu. Tikėtina, kad statybos darbai prasidės 2027 metais.

Pasinaudojo galimybe gauti lėšų, bet nevengs ir pasiskolinti...

Opozicijos atstovams parūpo, kodėl Kęstučio gatvės dangos atnaujinimo darbai prasidėjo sulig mokslo metų pradžia. L. Jakinevičienės teigimu, tai kelia daug nepatogumų keliaujantiems į aplin-

kines įstaigas. Meras sakė, kad lėšos šios gatvės tvarkymui papildomai gautos iš Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, todėl Savivaldybė negalėjo iš anksto suplanuoti darbų grafiko. A. Vaicekausko manymu, sprendimas perimti šią valstybinę gatvę savivaldybės nuosavybėn pasiteisino, nesiryžus šiam žingsniui, objektas ilgainiui būtų sunykęs. Opozicijos atstovams nurodžius, kad Kauno gatvės pradžios šaligatviai taipogi reikalingi remonto, meras patikino, jog apie galimybę juos atnaujinti bus kalbama su Turto banku, kuris planuoja jam priklausančio pastato Kauno g.2 renovacijos darbus.

Arūnas Vaidogas teiravosi dėl Veiverių pirminės sveikatos priežiūros centro pastato rekonstrukcijos. Anot A. Vaicekausko, centro darbuotojai norėtų, kad Veiveriuose išliktų savarankiško gyvenimo namai, todėl bus tvarkomos senosios centro patalpos, dar šiemet ketinama pakeisti pastato stogą. Darbai bus atliekami Savivaldybės lėšomis.

Meras informavo, kad naujos „Žiburio“ gimnazijos sporto salės projektavimo darbai jau nupirkti, tačiau neketinama išsiplėsti iki didelio projekto. Pasak jo, salė bus

įrengiama taip, kad atlieptų svarbiausius poreikius: su aikšte, žiūrovų vietomis, sanitariniais mazgais. Mero įsitikinimu, šis objektas bus visiškai įveiklintas, nes šiuo metu sporto bendruomenės narių veikloms trūksta erdvių. A. Vaicekauskas pažymėjo, kad abi bazinės mokyklos – „Žiburio“ ir „Ažuolo“ – nusipelnė turėti gerą ugdymosi aplinką, ir ji bus sukurta Savivaldybės pasiskolintomis lėšomis.

Taip pat buvo aptartas „Revuonos“ viešbučio likimas, naujo viešbučio prie Sporto centro projektavimo darbų eiga, užsitęsusių „Žiburio“ gimnazijos dirbtuvių rekonstrukcijos į STEAM centrą darbų kliūviniai, mažųjų sporto aikštynų seniūnijose atnaujinimo galimybės.

Mažumos valandos pabaigoje oponentai sutarė, kad diskusijoms ir paklausimams skirtas laikas prabėgo naudingai, gyventojai gavo atsakymus jiems rūpimomis aktualijomis. Reikėtų pridurti, kad stebintieji transliaciją internetu gavo nepilną informaciją, nes nebuvo įgarsinti Administracijos skyrių specialistų paaiškinimai vienu ar kitu aptariamu klausimu.

Dalė Lazauskienė

Priminimai spalio...

(Atkelta iš 5 p.)

kito. Lapų pašalinti negalima. Rūsyje kopūstai apkasami drėgnomis durpėmis, laistoma taip, kad neušlaptų lapai ir gūželių užuomazgos.

Žiemoti darže galite palikti salierus. Užpilkite ant jų 20 cm storio stambių, sausų durpių sluoksnį. Kad durpės nesudrėktų, uždenkite polietilenu plėvele ar ruberoidu. Lysvėje galite palikti ir dalį pastarnokų ar gelteklių. Porų, ypač veislių su neilgiais stiebais, šaknis nukirskite. Vėliau lengviau juos išrausite. Tarpucilius storai užpilkite sausomis durpėmis.

Šiltnamį metas tvarkyti. Atsargiai nurinkite nuderėjusius agurkų, pomidorų stiebus, išraukite paprikų, baklažanų krūmelius. Vieną kitą papriką pasodinkite į vazonėlį – jos dažniausiai būna atspariausios šalčiams ir ilgiausiai išlieka nepažeistos. Visus nuderėjusius stiebus ir juos prilaikančias virveles reikia sudeginti, mažiau terpės ligoms. Nepalikite tuščių lysvių – užsėkite jas žaliają masę auginančiais augalais (garstyčiomis, rugiais, kvietrugiais ir kt.). Dezinfekuoti šiltnamį galite sieros dūmais, kai temperatūra ne žemesnė nei 10 laipsnių. Sukaskite žemę ir palikite didesnius grumstelius, kad geriau ir giliau peršaltų.

Dezinfekavimui tiks ir stipresnio kalio permanganato tirpalas:

5 g kalio permanganato 5-10 l vandens. Paruoštu tirpalu nuplaukite šiltnamio sienas, palaistykite dirvą, kad sunaikintų grybelius ir bakterijas. Jodo garų dezinfekcijai reikės 10 ml jodo, medžiagos gabalėlio ar vatos tampono. Šiltnamio langus ir duris uždarykite, jo viduje pakabinkite jodu sudrėkintą vatos tamponą ar audinio gabalėlį. Po kelių valandų šiltnamį gerai išvėdinkite.

Gėlininkui...

Sodiname svogūninius augalus. Pirmąjį spalio dešimtadienį dar sodiname tulpių, hiacintų svogūnėlius. Geriausiai jie šaknįsasi esant 9 laipsnių šilumos. Vėliau, prieš užšalant, augalus reikės užberti 10-15 cm storio durpių, pjuvenų ar komposto sluoksniu. Gėlyne sodinkite vienodo dydžio svogūnėlius – augalai išaugs panašaus aukščio. Vėlai pasodintos tulpės, beje, rečiau serga fuzarioze ir žiedų dryžlige, išaugina trumpesnius žiedkočius.

Įvairias smulkiasvogūnines gėles alpinariume reikėtų pasodinti iki spalio vidurio.

Pražydinimas. Jeigu panorėsite svogūninių (pavyzdžiui, narcizų) žiedais pasidžiaugti kiek anksčiau pavasarį, pasipuošti jais namus ar balkonų, iki spalio vidurio sodinkite svogūnėlius į vazonus ir laikykite juos apie mėnesį,

kol iššaknys lauke arba sandėliuke, vėliau – vėsioje rūsyje, garaže ar nešildomame šiltnamyje. Likus 2-3 savaitėms iki norimo žydėjimo, įneškite į 12-15 °C temperatūros patalpą. Dygstančius ir žydinčius saikingai laistykite kasdien. Pirmenybę tokiam pražydimui teikite žemiems ir ankstyvų veislių narcizams. Neblogai vazonuose žydi „Ice Follies“, „Flower Record“, „Barret Browning“. Jų platus žiedai su baltais žiedlapiais labai tiks atgaivinti namų aplinką. Iš pilnavidurių rinkitės „Sir Churchill“, „Snowball“, „Manly“ veisles.

Iškaskite gumbines begonijas, kanas, tigrenes, galtonijas. Sandėliuokite jas ne aukštesnėje kaip 3-5 °C temperatūros patalpoje, smėlyje ar durpėse. Monbretės ir galtonijos, apibertos 20 cm storio durpių ar sausų lapų sluoksniu, gali žiemoti lauke.

Iki spalio vidurio iškaskite ir kardelius. Anksčiau tą darydavome jau rugsėjo pabaigoje, bet orų atšilimas koreguoja darbus ir gėlyne. Darykite šį darbą saulėtą ir sausą dieną. Lapus nupjaukite, o gumbasvogūnius su gumbapumpuriais ir šaknimis plonu sluoksniu sudėkite į dėžę ir neškite džiovinti. Idealu, jeigu patalpoje yra ventiliacija ir temperatūra apie 25 °C. Tuomet gumbai išdžius per 10-14 dienų, senieji lengvai atsiskirs nuo naujų, pakaitinių. Pirmenybę specialistai pataria skirti geram vėdinimui, oro temperatūra gali būti ir vėsesnė. Tik laiku nuvalykite ir paruoškite žiemai.

g), 2 kiaušinių, 1/8 l pieno, pusės šaukštelio druskos, ant peilio galo baltųjų pipirų, 1 ryšuliuko įvairių žalumynų (raudonėlio, šalavijų, čiobrelių), 50 g šviežiai tarkuoto Permezano sūrio, šaukšto saulėgrąžų aliejaus.

Bulves virkite apie 35 minutes, nusunkite, atvėsinkite. Dešrą supjaustykite griežinėliais. Česnaką nulupkite, susmulkininkite. Įkaitinkite aliejų ir pakepinkite jame dešrą su česnakais, kol gražiai parus. Užberkite petražoles ir keptuvę nukelkite. Paprikas supjaustykite į 4 dalis, išimkite sėklas, pertvaras, nuplaukite ir nusauskite. Su-

pjaustykite juostelėmis. Bulves nulupkite ir supjaustykite griežinėliais. Orkaitę įkaitinkite iki 220 °C. Kiaušinius išplakite su pienu, druska ir pipirais. Bulves, paprikų juosteles ir dešros griežinėlius susluoksniuokite kepimo formoje, viską užpilkite kiaušinio plakiniu ir uždenkite folija. Kepkite apie 30 minučių ant vidurinio orkaitės įtvaro. Žalumynus nuplaukite, nusauskite ir susmulkininkite. Po 30 min. apkepas apibarstomas žalumynais, sūriu ir pašlakstomas aliejumi. Dar kiškite į orkaitę 5 minutėms be folijos, apskrudinkite iki auksinės plutelės.

Pamestus brandos atestatą Nr.142058 ir atestato priedą Nr.056375, išduotus Jurgitai Aukštakytei, laikyti negaliojančiais.

PERKA

Nekilnojamas turtas

Ieškau pirkti vieno kambario butą Prienuose, 1-3 aukštuose, aplink Beržyno parką. Naujos statybos namuose nesiūlyti. **Tel. 0 648 01 362.**

Nuolat perkame miškus ir žemės ūkio paskirties žemės sklypus visoje Lietuvoje. Sklypai gali būti išnuomoti, areštuoti ir kt. UAB „Agroland“.

Tel. +370 683 33 955.

PERKA GALVIJUS
KARVES, TELYČIAS, BULIUS
PAGAL SKERDENAS ARBA GYVA SVORI.
SVERIA, MOKA IŠ KARTO, PAIMA PATYS.
Tel.: +370 614 93124

Įvairios prekės

Perka įvairių markių automobilius (gali būti po avarijos ar tvarkingi).

Tel. 0 630 59 016.

Perka žemės ūkio techniką.
Tel. +370 644 24723.

Įmonė brangiai perka mišką visoje Lietuvoje, vertina nemokamai, rengia miškotvarkos projektus, atsiskaito iš karto, apmoka visas išlaidas.
Tel. 0 646 79 600.

„Gyvenimo“ redakcijoje priimami skelbimai ir į Alytaus, Marijampolės ir Vilkaviškio miestų ir rajonų laikraščius.

PARDUODA

Kietas kuras

Parduoda pigiai žalias, sausas skaldytas malkas (skroblo, uosio, ąžuolo, beržo, alksnio). Pristatymas – nemokamas. Statybinę medieną, ilgus iki 8 metrų. **Tel.: 0 614 98 516, 0 699 48 191.**

Parduodu sausas, kapotas malkas, laikomas po stogu, vežame ir mažais kiekiais. Išrašome sąskaitas.
Tel. 0 648 61 061.

Parduodame džiovintas, skaldytas beržo malkas. **Tel. 0 614 97 744.**

Gyvuliai, gyvūnai

Parduoda dvi melžiamas karves, baltnugarių veislės telyčią auginimui.
Tel. 0 645 06 200.

PASLAUGOS

Pilnas pamatų įrengimas (nustumdymas, polių gręžimas, rostverkas, armatūros karkasai, apšiltinimas ir užpylimas). **Tel. 0 620 85350.**

VISI SANTECHNIKOS DARBAI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, dujinių, vanduo-oras, kieto kuro katilinių įrengimas. Komplektuojame kokybiškas santechnikos medžiagas su nuolaidomis. **Tel. 0 640 39 204.**

Betonavimo, mūravimo ir griovimo darbai. Tvorų montavimas.
Tel. 0 600 96 399.

DURYS – PER 3 DIENAS!

„ŽMONIŠKOMIS KAINOMIS“

Gaminu duris – ypatingai šiltas, saugias nuosaviems namams, ūkiniams pastatams ir rūšiams. **Dirbame ir žiemos metu. Tel. 0 653 93 193.**

Skardiname, dengiame, remontuojame stogus. Atliekame fasado šiltinimo ir dailienčių montavimo darbus. Tel. 0 621 99 958.

ĮVAIRŪS

PRANEŠIMAS APIE PERKAMĄ ŽEMĘ MIŠKAMS ĮVEISTI

VĮ Valstybinių miškų urėdijos Prienų regioninis padalinys perka žemę, skirtą naujiems miškams įveisti. Pirkimo procedūros vykdomos kiekvieną metų ketvirtį. Pirkimo dokumentai talpinami interneto svetainėje www.vmu.lt skyriuje „Administracinė informacija“, „Skelbimai“, „Žemės, skirtos naujiems miškams įveisti, pirkimai“. **Tel. pasiteirauti: +370 610 384 76.**

Sotu, šilta, skanu ir nebrangu

(Atkelta iš 5 p.)

drėgnu šaukšteliu, dėkite į vandenį ir pavirkite 10-15 minučių. Sriubą pagardinkite muskato riešutu, druska ir pipirais, sudėkite kukulius. Prieš patiekdami apibarstykite laiškiniais česnakais.

Bulvių ir paprikų apkepas

Reikės: 800 g miltingų bulvių, 150 g virtos dešros, 2 česnako skiltelių, 1 šaukšto saulėgrąžų aliejaus, 2 šaukštų kapotų petražolių, 4 žalių ar raudonų saldžiųjų paprikų (800

Žirgai mielai pozavo ir su apžiūros komisijos nariais.

Rimos Plioplienės ūkyje yra ir kitų gyvūnų, kuriuos jai padeda prižiūrėti ir vaikai. Jie – pirmieji talkininkai mamai visuose darbuose. Rima Plioplienė bendrauja su Kauno Karaliaus Mindaugo profesinio rengimo centru, gražiai sutaria su vietos ūkininkais, kurie padeda apsirūpinti pašarais.

Žirgyno šeiminkė viliasi, kad jos ūkis plėsis, ir kad kelią į čia vykstančias edukacijas, suteikiančias galimybę ne tik išbandyti ištvėrę, bet ir pajusti gamtos grožį, ramybę, atgaivą, suras vis daugiau žmonių.

Ramutė Šimukauskaitė
Autorės nuotraukos

Metų ūkis 2025

(Atkelta iš 1 p.)

daug gyvulių: karvių, ožkų, triušių, kiaulių ir, žinoma, arklių. Jie buvo svarbiausias variklis dirbant ūkiu darbus.

Kur buvus, kur nebuvus Rima visada sukdavosi šalia jų. Dabar džiaugiasi, kad ir pomėgis, ir darbas tapo neatsiejama vienybe.

Rimos Plioplienės ūkyje šiuo metu laikomi šeši žirgai, tarnaujantys edukacijoms. Šiame žirgyne galima mokytis joti ir dalyvauti organizuojamuose žygiuose. Juos ypač mėgsta vaikai ir įvairaus vyresnio amžiaus žmonės. Rima Plioplienė sako sulaukianti ir grupių iš užsienio. Žygius žirgyno savininkė organizuoja, atliepdama į svečių norus, poreikius ir galimybes. Vieniems užtenka valandos ar kelių, kiti renkasi daug ilgesnius maršrutus, nusidriekiančius 20 km spinduliu aplink Veiverius.

TS-LKD pirmininko Lauryno Kasčiūno vizitas Prienuose: nuo partizanų atminimo iki diskusijų su gyventojais

Tęsdamas keliones po Lietuvos regionus, rugsėjo 26 d. Prienuose lankėsi Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) pirmininkas, buvęs krašto apsaugos ministras Laurynas KASČIŪNAS. Prienai – jau 42-oji savivaldybė, kurią politikas aplankė šiais metais. Po Prienus L. Kasčiūną lydėjo TS-LKD Prienų skyriaus pirmininkas Jovydas JUOCEVIČIUS. Vizitas apėmė ir simbolinius atminimo akcentus, ir pokalbius apie regiono ir šalies ateitį.

Dieną politikai pradėjo nuo partizanų pagerbimo – „Žiburio“ gimnazijos kiemelyje buvo uždegta žvakutė prie paminklo laisvės kovotojams. Mokyklos direktorės pavaduotoja D. Sabanskienė svečiams aprodė gimnaziją, supažindino su kabinetais, pavadintais iškilų mokyklos auklėtinių – poeto Justino Marcinkevičiaus ir partizano Juozo Stravinsko-Kardo – garbei.

„Labai svarbu, kad jaunoji karta matytų, kuo gyveno jų miestelis, kas kūrė ir gynė Lietuvą. Šios atminties išsaugojimas yra mūsų moralinė pareiga,“ – vizito pradžioje sakė Laurynas Kasčiūnas.

Vėliau buvo aplankytas Pociūnų aerodromas – strategiškai svarbus objektas, kurio įtraukimas į nacionaliniam saugumui svarbių objektų sąrašą buvo pasiūlytas L. Kasčiūnui einant krašto

apsaugos ministro pareigas. Svečiai taip pat susipažino su UAB „Termikas“ veikla, apžiūrėjo įmonės patalpas ir aptarė verslo aplinkos iššūkius.

Vizitą vainikavo diskusija „Kava su Kasčiūnu“ restorane „Beržas“. Susitikimo metu aptartos aktualijos – nuo šalies gynybos ir saugumo iki vietos kelių infrastruktūros, ūkininkų problemų bei jaunimo išitraukimo į viešąjį gyvenimą.

„Tokie susitikimai su gyventojais leidžia išgirsti, kas jiems rūpi, ir kartu ieškoti sprendimų. Prienai turi potencialo augti, bet tam reikia nuosekliai dirbti – ir Seime, ir savivaldoje,“ – pažymėjo Jovydas Juocevičius.

Pasak L. Kasčiūno, svarbiausia yra stiprinti valstybės atsparumą ir gynybos, ir ekonomikos srityje:

„Gynyba nėra tik kariuomenė – tai ir infrastruktūra, ir visuomenės pasirėmimas. Turime tęsti pradėtus darbus, kad kiekvienas Lietuvos regionas, įskaitant ir Prienus, jaustųsi saugus ir matytų savo perspektyvą.“

TS-LKD informacija Užs. Nr. 28

Bendruomenių Seklyčia

„Gera būti drauge“

Šiltą ir gražų rugsėjo 25-osios vakarą bendruomenės „Jiestrakis“ namuose skambėjo poetiškas žodis, liejosi muzikos garsai. Ketvirtą kartą vykstantis poezijos ir muzikos vakaras „Gera būti drauge“ šiemet buvo skirtas M. K. Čiurlionio metams.

Poezijos ir muzikos vakaro metu literatūrinius M. K. Čiurlionio kūrinius skaitė skaitovės Karina, Augustė, Kristina ir Nijolė. Muzikinius kūrinius ir dainas susirinkusiesiems dovanojo Šilavoto laisvalaikio salės folkloro grupė „Akacija“, jaunieji atlikėjai Ramunė ir Dominykas, vokalinis-instrumentinis trio (vad. Inga Kidolienė).

Nuoširdus ačiū vakaro dalyviams, žiūrovams ir bendruomenei „Jiestrakis“ bei jos pirmininkei Violetai. Visų jūsų dėka sukūrėme nuostabią poezijos ir muzikos šventę. Tokie vakarai ne tik praturtina kultūrinį gyvenimą, bet ir stiprina

bendruomeniškumo jausmą, leidžia susitikti, pabendrauti, pasidalinti kūryba.

Poezijos ir muzikos vakaras yra trečiasis Prienų rajono Šilavoto bendruomenės centro projekto „Gera būti drauge“ renginys, iš dalies finansuojamas iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų.

Saulė Blėdienė

Šilavoto laisvalaikio salės kultūrinių renginių organizatorė

Daugiau nuotraukų www.facebook.com/laikrastisgyvenimas

„Rudens šviesa – senjorų širdyse“

Spalio 2 dieną Ašmintos bendruomenė susibūrė švęsti Tarptautinę pagyvenusių žmonių dieną – šiltą ir jaukią šventę „Rudens šviesa – senjorų širdyse“, skirtą pagerbti vyresnio amžiaus bendruomenės narius.

Renginio metu skambėjo nuoširdūs linkėjimai, eilės ir dainos, kurias atliko Ašmintos laisvalaikio salės folkloro grupė „Ošvenčia“. Susirinkusiesiems buvo linkima neprarasti jaunatviško entuziazmo, toliau aktyviai dalyvauti visuomenės gyvenime, dalintis savo išmintimi ir šiluma. Lininių staltiesių paroda „Vai žydėkit linai...“ pristatė darbų autorė Birutė Marcinkevičienė.

Bibliotekoje visi buvo pakviesti į specialiai senjorams surengtą viktoriną „Lietuva, jaunystės laikai, kul-

tūra, bendruomenė“. Viktorina tapo ne tik puikia proga pasitikrinti žinias, bet ir paskatino pasidalinti maloniais prisiminimais bei jungtis į gyvus pokalbius.

Vėliau dalyviai bendravo prie kavos, arbatos puodelio ir saldumynų stalo. Šventė tapo tikru bendrystės, dėkingumo ir pagarbos ženklų tiems, kurių gyvenimo patirtis ir širdies šviesa vis dar įkvepia bendruomenę.

Rasa Šiugždinienė

Ašmintos bibliotekos bibliotekininkė

Jau prasidėjo „Gyvenimo“ prenumerata 2026 metams!

Visiems laikraščio prenumeratoriams – tradicinis „Gyvenimo“ kalendorius 2026 metams.

Aukščiausios rūšies pavasarinėmis kainomis

Akmens anglis – palaida ir fasuota.
Pjuvenų briketai – beržo, uosio.
Durpių briketai – didmaišiuose.
Medžio ir durpių granulės – fasuotos.
Atvežame.

GRASTA Tel. 0 687 36216
Kęstučio g. 97, Prienai

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Internetu skaitykite: www.gyvenimas.info, www.facebook.com/laikrastisgyvenimas

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOS, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuteriniai (maketas@gyvenimas.info). Mob. tel. 0 605 19 327.
Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

Laikraštis išeina antradieniais ir penktadieniais. Ofsetinė spauda. Apimtis – 2 spaudos lankai. Indeksas 67283. Tiražas: antradieniais – 1250 egz., penktadieniais – 1550 egz. Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

MRF
MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

Laikraščio veiklą ir projektą „Gyvenimą kuriame patys“ iš dalies remia VŠĮ „Medijų rėmimo fondas“ (2025 m. bendrai skirta suma – 42368 Eur).

Spaudė UAB „Alytaus spaustuvė“, Seirijų g. 17, tel. (0 315) 73786.

ALYTAUS SPAUSTUVĖ